

שאלה 3 (10%)

מר צ'יקו הינו מנהל ובעל 100% ממניות חברת גיבורי על בע"מ (להלן: "החברה"), העוסקת ביבוא ושיווק צעצועים ממותגים לילדים ברחבי הארץ. אשתו של מר צ'יקו, גברת סימה, הינה בעלת עסק לייצור ושיווק תכשיטי כסף.

במהלך דיוני השומה שהתקיימו בתיקו של מר צ'יקו לשנים הפתוחות, 2009-2011, נעשתה השוואת הון על ידי פקיד השומה שבאזור מגוריו. ההשוואה נעשתה לתקופה שבין הצהרת ההון שהוגשה ליום 31.12.2008 לבין הצהרת ההון שהוגשה ליום 31.12.2011.

<u>31.12.2011</u>	<u>31.12.2008</u>		
280,000	80,000	(1)	השקעה במניות החברה
(190,000)	90,000	(1)	הלוואות
550,000	(70,000)	(2)	עו"ש בבנק
25,000	30,000	(3)	ניירות ערך בבנקים
(250,000)	-	(4)	הלוואה מקרוב
<u>500,000</u>	<u>80,000</u>	(5)	דירת מגורים
<u>915,000</u>	<u>210,000</u>		סה"כ

להלן פרטים נוספים

1. פירוט השקעה והלוואות בחברה

<u>31.12.2011</u>	<u>31.12.2008</u>	
280,000	80,000	100% מהון המניות
(190,000)	90,000	הלוואה
150,000	100,000	עודפים צבורים לחלוקה

יתרת ההלוואה לתום שנת המס 2011 כוללת חישוב ריבית על ידי החברה בגובה הריבית שנקבעה בסעיף 3(ט) לפקודה בסך 20,000 ש"ח בגין תקופת השוואת הצהרות ההון.

2. יתרת העו"ש בבנק ליום 31.12.2011 מראה שהיתרה אינה כוללת ריבית זכות שנצברה בחשבון בסך של 25,000 ש"ח.

3. ניירות ערך בבנקים - בתקופה שבין הצהרות ההון נוצר לצ'יקו רווח הון מקנייה ומכירה של ניירות ערך בסך של 15,000 ש"ח.

4. ההלוואה התקבלה מדודתו העשירה של צ'יקו, ג'ני, והינה מגובה במסמכים מאמתים. ג'ני נפטרה ביום 30.10.2011 וכתבה בצוואתה שהיא מוחלת לו על ההלוואה.

5. בשנת המס 2010 ביצע צ'יקו שיפוץ בדירתו בעלות של 95,000 ש"ח. ביום 15.6.2011 מכר צ'יקו את דירתו תמורת 270,000 ש"ח ורכש דירת גן בעלות של 500,000 ש"ח.

6. במהלך דיוני השומה התברר שחלק מחשבוניות הקנייה של חומרי הגלם לייצור תכשיטים לשנת המס 2010 בסך 170,000 ש"ח הינן חשבוניות פיקטיביות שמעולם לא שולמו. בשל כך סירב פקיד השומה להחזיר את ניכוי ההוצאה מההכנסה של סימה. תוספת תשלום המס בגין תוספת זו הינה 80,000 ש"ח.

7. בשנת המס 2010, לרגל הגיגת 20 שנות נישואין נסעו צ'יקו, סימה וילדיהם לטיול שורשים במרוקו. עלות הטיול 100,000 ש"ח.

8. הוצאות המחיה של משפחת צ'יקו וסימה הינן 200,000 ש"ח לשנה.

9. הכנסותיו המוצהרות של צ'יקו הינן:

שנת מס	2009	2010	2011
הכנסה ממשכורת נטו לאחר מס*	150,000	200,000	230,000

*הכנסה ממשכורת כוללת שווי רכב בסך של 30,000 ש"ח בכל שנה.

10. הכנסותיה המוצהרות של סימה, המדווחת על הכנסותיה על בסיס מצטבר, הינן:

שנת מס	2009	2010	2011
הכנסה מעסק נטו לאחר מס	85,000	95,000	115,000
יתרת לקוחות לתום שנת המס	0	0	15,000

הנד מתבקש/ת

1. לערוך את ההתאמות לקביעת ההכנסה החייבת של צ'יקו וסימה לאור הנתונים שהובאו לעיל.
2. לערוך את הצהרת ההון ליום 31.12.2011 לרבות ההתאמות הדרושות.
3. לערוך השוואת הון בין שתי הצהרות ההון ולהסיק מסקנות מהתוצאות בהסתמך על פסיקת בתי המשפט.

פתרון

הצהרות הון

31.12.08	31.12.11	ביאור	פרטים
80,000	280,000	1	השקעות במניות החברה
90,000	(190,000)	2	השקעות בהלוואות
(70,000)	575,000	3	עו"ש בנק
30,000	25,000	4	ניירות ערך בבנקים
---	---	5	הלוואה מקרוב
80,000	500,000	6	דירה
---	15,000	7	לקוחות בעסק של סימה
210,000	1,205,000		יתרת הון

דוח השוואת הון לתקופה 31.12.11 - 31.12.08

1,205,000			יתרת הון ליום 31.12.11
(210,000)			יתרת הון ליום 31.12.08
995,000			גידול הון נטו
			הוסף (שימושים)
	20,000	2	הוצאות מימון בגין הלוואה מהחברה
	100,000	8	עלות טיול למרוקו
120,000			סך הכל שימושים
1,115,000			גידול הון להסביר (לפני הוצאות מחיה)
			הפחת (הסברים)
	25,000	3	הכנסה מריבית בחשבון העו"ש
	15,000	4	רווח ממכירת ניירות ערך
	250,000	5	ויתור על הלוואה כתוצאה מירושא
	95,000	6	רווח ממכירת דירה
	170,000	7	חשבוניות פיקטיביות בעסק של סימה
	580,000	10	הכנסות צייקו נטו וללא שווי רכב
	295,000	11	הכנסות סימה נטו
(1,430,000)			סך הכל הסברים
(315,000)			קיטון הון נטו לפני הוצאות מחיה (נותר למחיה)
600,000		9	הוסף: הוצאות מחיה
285,000			הפרש הון בלתי מוסבר

ביאורים והערות

1. השקעה במניות

הצגת ההשקעה במניות ובהלוואות נכונה. אין להתייחס לסכום העודפים הצבורים לחלוקה, שכן אלה שייכים לחברה ולא לבעל המניות, כל עוד לא זוכה בסכום של דיבידנד או משכורת.

כאשר לנישום יש חברה בבעלותו הסכומים שבחברה יבואו לידי ביטוי בהצהרת הון שלו רק אם הם קשורים אליו אישית, כגון: הלוואות בעלים, השקעה בהון מניות, יתרת זכות עבור שירותים שהוא נתן לחברה או משכורת שמגיעה לו מהחברה. בכלל אלו לא יבואו עודפים או רווחים בחברה.

2. הלוואות והוצאות מימון

מר צ'יקו חוייב בספרי החברה בהוצאות מימון בסך 20,000 ₪ לזכות הכנסה מריבית. סכום הוצאות הריבית אצל צ'יקו יירשם בשימושים. בסכום יתרת ההלוואה אין לגעת משום שהיא כוללת את סכום הריבית שהגדילה את סכום ההלוואה.

אף שהסכום טרם שולם יש להציגו בשימושים משום שיתרת ההלוואה בחברה וכפי שהוצגה בהצהרת הון כוללת את סכום הריבית.

3. ריבית על יתרת עו"ש בבנק

יש להוסיף את הריבית שנצברה בסך 25,000 ₪ ליתרת העו"ש בהצהרת ההון כדי לשקף את היתרה הנכונה, כדלקמן:

יתרת קרן עו"ש	550,000
הוסף: ריבית שנצברה	<u>25,000</u>
יתרת עו"ש מתוקנת	575,000

במקביל יש לרשום הכנסה זאת בסך 25,000 ₪ ולהציגה בהסברים.

4. רווח ממכירת ניירות ערך סחירים

יש להוסיף בהסברים רווח ממכירת ניירות ערך בסך 15,000 ₪.

5. מחילה על הלוואה מהדודה שנפטרה

יש למחוק את סכום ההלוואה בסך 250,000 ₪ המוצגת כהתחייבות בהצהרת הון ליום 31.12.11. זאת, משום שהדודה למעשה הורשה לו סכום זה על פי צוואתה, שבה כתבה שהיא מוחלת לו על ההלוואה. מאחר שההלוואה גובתה במסמכים מאמתים, יש להסתמך על נתונים אלו כנכונים.

6. דירת מגורים – שיפוץ ומכירה

רווח ממכירת דירה קודמת

מחיר מכירה (5.6.11)	270,000
עלות הדירה	80,000
עלות השיפוצים	<u>95,000</u>
סך הכל עלות הדירה	<u>175,000</u>
רווח ממכירת הדירה	95,000

רווח ממכירת הדירה בסך 95,000 ₪ יוצג בהסברים. עלות הדירה החדשה בסך 500,000 תירשם בהצהרת ההון ליום 31.12.11.

7. חשבונות פיקטיביות

מאחר שהחשבונות הפיקטיביות של חומרי הגלם לייצור תכשיטים מעולם לא שולמו על ידי סימה, יש לראות את הסכום 170,000 ₪ כהכנסה חייבת נוספת אצל סימה. לפיכך, יש להציג סכום זה בהסברים.

8. עלות טיול למרוקו

עלות הטיול לחוץ לארץ בסך 100,000 ₪ תיכלל בשימושים.

9. הוצאות מחיה

הוצאות מחיה לשלוש שנים: $200,000 \times 3 = 600,000$ יוצגו מתחת לשורה "קישון הון נטו לפני הוצאות מחיה" (שורה המציגה איזה סכום נותר למחיה).

10. הכנסות צ'יקו

שווי רכב הכלול בהכנסותיו של צ'יקו אינו משקף תנועה כספית או תזרים מזומנים ולכן אין לכלול אותו במשכורת ברוטו המוצג כהסבר. ברם, במקרה דנן מוצג הסכום נטו לאחר מס וזה אינו כולל את סכום שווי הרכב, כך שאין לעשות כל התאמה בקשר לכך.

סך כל ההכנסות נטו ללא שווי רכב $150,000 + 200,000 + 230,000 = 580,000$.

אמנם בדרך כלל יש להציג את ההכנסות ברוטו בהסברים, ובשימושים את סכום המס ששולם בתוך תקופת השוואת ההון. אולם אין בהצגת סכום המשכורת נטו כדי לשנות את התוצאה נטו.

ההכנסות נטו יוצגו בהסברים.

11. הכנסות סימה

ההכנסות נטו לאחר מס על בסיס מצטבר $85,000 + 95,000 + 115,000 = 295,000$ ההכנסות יוצגו בהסברים. את יתרת הלקוחות בסך 15,000 ₪ יש לרשום בהצהרת ההון ליום 31.12.11.

12. מסקנות מההשוואה

לפנינו גידול הון לא מוסבר בסך 285,000 ₪. פקיד השומה יוציא שומה לפי מיטב השפיטה ובה יוסיף הפרש זה להכנסתם של בני הזוג על פי ייחוס מסויים. כמו כן, יבצע ייחוס לפי שנות המס בצורה משוקללת לפי מדד המחירים לצרכן, או באופן שווה, בשל עליית המדד הנמוכה בשנים אלו. הם יחוייבו בשיעורי מס גבוהים לפי סעיף 191ב לפקודה, כמי שהיו חייבים לנהל ספרים לגבי תוספת זו ולא ניהלו.